

„Edinost“

baja enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne osira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); kven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Cilji in sredstva češke politike.

Jeden najodličnejših členov mladočeške stranke, dr. Herold, je minole sobote v klubu narodne slobodomislne stranke v Pravi govoril o ciljih in sredstvih sedanje češke politike. Njegova izvajanja morajo tudi nas Jugoslovane zanimati v veliki meri, ker so veleaktuelna, ker je ta odličnjak člen parlamentarne skupine, katero smatramo za prvo zaveznico svojo in ker marsikaj, kar je rekel, velja tudi za — našo domačo porabo.

Uvodoma je podal govornik opis posamičnih faz češke politike od leta 1860. sem. Vzrok nevespehom češke politike v dobi Hohenzwarta in Potočkega vidi dr. Herold v pomanjkanju dovoljne politične moči. V dosežanje ciljev treba torej povzdigi politične moči naroda. Politična moč pa sestoji na eni strani v svoti kulturnih in gospodarskih sil naroda, na drugi strani pa v vplivu istega na razvoj države, na zakonodajo in na upravo. Zato mora biti torej politika brezpogojno aktivna. Ta aktivnost pa se ne omeja na parlamentarno delovanje, ampak tudi na smeri političnega delovanja sploh. To aktivno delovanje obseza vsa polja politične sile. Od tod stremjenje po kulturnih zavodih, ki so že sami po sebi kulturnega pomena za narod. Vsaki kulturni zavod je orožje za dosežanje naših ciljev. Jezikovni boj tudi ni tako podrejenega pomena, kakor mislijo nekaterniki. Razširjenje obsežja, v katerem ima kateri jezik svojo veljavo v državi, je razširjenje narodne moči. Vse naše gibanje mora sloneti na trdni gospodarski podlagi! Ob veličini gospodarskega življenja ne zadošča več samopomoč pojedinca ali razredov. Politična smer naroda mora iti za tem, da se sredstva države pritegnejo v gospodarsko oskrbljenost naroda!

Ako je torej, kakor predpogoj za dosego zmage, politična moč naroda potrebna, ako ta politična moč izhaja iz pomnoženja kulturnih, narodnih in gospodarskih sil naroda — potem so tudi dane direktive za sedanjo češko politiko.

PODLISTEK

Na razpotju življenja.

Vaška slika; češki načrtal J. L. Hrdina; posl. Podravsk
Niti tega ne, ki stoji tukaj?«

»Proč s poti!«
»Niti za korak! Naše roke so sklenjene; one vas ne puste tako lahko k oltarju!«

In za prvo verigo se je napravila druga, a iz vsakega njenega člena je zrlo dvoje ognjenih ošes.

Klarica je rudela, Zamecki pa je bil ves zasanel.

«Kakšno prošnjo zahtevate?»

«Radi Klarice — da je prebodla Cirilu dušo. Vaše besede naj vam ona kedaj nagradi.»

«A kakšno zahvalo hočete?»

«Zahvalo Cirilu, da vam je vsa leta čuval vašo nevesto.»

«Rečem mu to doma — odstopite!»

«Ne, on se več ne vrne domov! Evo, Ciril omahuje — zadržite ga — omočite mu seneci z mrzlo vodo — —».

«S poti!»

«Zahvaliti — prositi!»

«Ciril — zahvalim te! — odpusti mi — — —»

VI.

Še dolgo časa so si pripovedovali ljudje po vseh bližnjih vaseh o toužetinskih «vsta-

Treba torej z vsemi sredstvi povzdigati naš vpliv na upravo države. To pa je tudi narodna in državna potreba. Kakor je na jedni strani težavno zemljepisno in etnografsko položeno naše vzrok temu, da je naše politično napredovanje počasno in naporno, ustvarja pa ta situacija na drugi strani državno potrebo za monarhijo, da se politična moč češkega naroda širi. Mi se moramo zavdati tega položaja svojega. To ne pomenja ponosne samosvestnosti, ako ne vidimo, ali nočemo videti preteče nevarnosti. Ne kaže o politični previdnosti, ako nasprotnikom očitamo sovražne ali za državo nevarne tendence. Taka očitanja niso še nikoli prepričala in tudi ne zaustavila dogodkov. Moč pan-germanske ideje, ki je zmigala pri Sadovi in Sedanu, se diplomatskim potom ne oslabi ali odpravi sveta. Tendence, gojene od generacij, prodirajo, naj že to hočemo ali nočemo.

In če te tendence pomenjajo trajno veliko nevarnost za našo ekzistenco, potem zahteva samoohrana, da stremimo po taki politični moči, ki bo v stanu odpraviti nevarnost. Mi moramo vse upotrebiti, vse pridobiti, da ne bi enkrat morali vse zgubiti. Zato mora biti naša politična taktika tako urejena, da pomnožimo število obrambnih sredstev. To pa je možno le po potipraktične politike. Ta ne pomenja ne oportunitizma in tudi ne obstrukcije. Taka politika je le trdno gledišče, s katerega vsaki hip preoajamo dejstva in razmere in urejamo taktiko po tem. Vse drugo treba podrežati našim vzvišenim ciljem.

Po mojem umevanju bi morala biti dejanstvena politika v bližnjem času: politika aktivnosti in dela. Parlamentarno delovanje čeških zastopnikov naroda naj bo naperjeno v to, da povsodi pridobivajo prostora za razvoj kulturnih, narodnih in gospodarskih sil naroda. To pa pomenja prodirajoče politično delovanje. Razvnanje strasti je le dražilo sredstvo, ki zadošča le za trenotek. Mi se moramo manje pritoževati radi krivice, ki se nam je dogodila in več delati za odpravo iste. Vse politične korake morajo voditi temeljne ideje, ne

ših», kateri so pred vratni Kameniške cerkve prisilili Zameckega v tako sramotno kapitulacijo, ki so se masčevali za razžaljenje doprinešeno Cirilu.

Nekateri so rekali: «Prav mu je tako! Saj Zamecki že itak ni vedel, kako naj nosi glavo in ako ga je kdo pozdravil, je cele pol ure premišljeval, da-li naj odzdravi ali ne!»

Kmetje so se potegnili zanj ter si želeli, da bi se vrnila leskina pravica; babice so iz teh znamenj napovedovale hude reči in otroci posnemali toužetinske «vstajnike».

Zamecki je bil kakor obseden. Takoj po svatbi je ukazal zapreči ter se je odpeljal v Libohavice, kjer se je napolil v visoko hišo na trgu, nad katere vrati je visel velik kositren dvoglavi orel. Tam je povedal gospodi, kaj se mu je bilo pripetilo. Toda kar so mu odgovorili gospodje na sodišču, s tem se ni počeval nikomur.

Odbit napuh se spreminja v besnost.

Zamecki se je razbolil na domače reveže. Nihče pri njem ni iskal dela, nikomur ni šel na Perue po zdravnika in gorje onemu, ki bi si bil drznil stopiti na njegovo njivo ter nabrati ondi nekoliko klasja! Njegova družinčad, nabrana Bog ve kje, je zapodila vsakogar. Ljudje pa so se dvojnotero masčevali nad ošabnežem ter se niso dosti bali njegove puške in psa, brez katerih ni Zamecki napravil ni koraka iz hiše.

Nekateri so govorili, da dela to iz strahu,

pa hipna navdajanja. Politiško izobrazbo naroda treba povzdigniti iz globin fraze na trdno višino trajnega prepričanja in dela.

Politiško delovanje zastopnikov naroda mora torej biti snovanje in delovanje, to pa zahteva više politične inteligence. Češki poslanci morejo politični pomen in vpliv naroda povzdigniti le po visoki inteligenci in koristonosnem pravem pelu. Bolj nego kedaj treba rabulistiko in prazno demagogstvo izključiti iz parlamentarnega zastopstva. Cilji naroda so jasni; doseči jih pa moremo le po skupnem delovanju vseh. Nesrečni duh cepljenja v frakeije je nesreča. **Razvrščenje naroda v politične sloje z gospodarsko podlago je še več — je nevarnost.**

Mi hočemo, da se naša bojvena sredstva pomladé in oplemené. **Ne smemo jih torej izerpljati v medsebojnem boju!** Čim so idealni cilji enaki vsem, je pa možno materijalne zagotoviti le po mesebojnem tehtanju in vzravnvanju. Smatram torej za dolžnost slobodomislne stranke, da izvede koncentracijo vseh resnih mož, ki predstavljajo delavno silo naroda v vseh slojih.

Naj bi prihodnje državnozbornske volitve dale priliko v to. Naj bližnja bodočnost poda nasprotnikom imponujočo sliko ujedinjenega naroda! V dobi splošnega razcepljenja, ko se odkladajo vse politične tradicije, bi po delu, inteligenci, razumu in vroči ljubezni do domovine vodjen in ujedinjen narod pomenjal političsko potenco, ki bi imela velik vpliv na usodo naše monarhije.

Mi imamo svoje velike cilje. V zgodovinskem in državnem ujedinjenju z drugimi deželami Njeg. Veličanstva hočemo živeti svoje življenje, kakor je dostojno zgodovinskega in kulturnega naroda. Mi imamo pomen za vso Evropo in za obranitev monarhije, kateri pomen pa pada na tehtnico še le tedaj, ako sta naša politična potenca in moč zadostna, da vršimo to veliko nalogo. Politika ustvarjanja, dela in inteligence je ona, ki dovaja do politične moči in to mora biti tudi naša politika za bližnjo bodočnost. In češki narod bo le tedaj sledil dobrim sve-

drugi, da iz napuha. Videl je baje Peruškega grofa hoditi tako — torej hoče, da bi se ga ljudje bali kakor grofa! Gotovo je, da je delal to iz napuha! Enkrat je videl grofa jezdit na konju in čez teden je že prignat iz Hrudima drugega konja za ježo. Od tega dne, ako je moral kam iti, hodil je vsikdar na konju.

A čemu dela to? Ponos, razžaljen pred obličjem vsega ljudstva pred Kameniško cerkvijo; domišljavost, odbita pred sodiščem v Libohovicah, je zanesila v njegovi duši strast — niti sam ni vedel kakšno — ter zrodila v njegovi duši željo po masčevanju. Da, masčevati se je moral za vsako ceno nad nekom, bodisi tudi nad samim seboj!

Ali naj prođa svojo kmetijo ter kupi drugo nekje za Ogarko? Ti toužetinski be-rači bi potem lahko rekli, da se jih boji. Ne, — — Zamecki da v najem svojo kmetijo ter pojde s Klarico na potovanje in kadar mu poide denar, pa pride po drugega. Uprav tako, kakor gospod grof — — —

VII.

Dve leti stí minoli.

Na Telovo se je vstavil pri nas toužetinski listonoša, znan pod splošnim imenom «pošta». Pisma ni prinesel nobenega, toda vstavil se je pri nas vendar-le.

«Kaj piše Ciril, ded?»

«Predvčerajšnjim sem dobil od njega pismo. Postal je baje desetnik. Toda na Ogr-

tom, ako se politika negacije in gest odpravi za vedno.

Dr. Herold je zaključil:
Združimo se vsi za dosego politične moči in upliva za naš narod in potem bo vsakdo mogel reči o sebi, da služi narodu in le narodu, čegar blaginja in sreča nam mora ostati najvišje, po čemer stremimo!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 28. maja 1901.

Trst v italijanskem parlamentu.

Daleč smo že prišli zares. Gospodje na Montecitorio si res že domišljajo, da skrb za javno upravo v Trstu pripada vladi v Rimu, a oni da imajo pravico interpelirati to vlado, kadar jim v Trstu kaj ne ugaja. To je že naravnost impertinentno, to je skrajna brezobraznost, kakor se mešajo in vtikajo v naše notranje stvari. V večerajšnji seji italijanske komore je n. pr. minister De Martino odgovarjal na interpelacijo, ki jo je stavljal posl. Socci radi odstranjenja italijanske zastave od strani policijske oblasti z one novozgrajene hiše pri sv. Jakobu, o katerem dogodku smo tudi mi poročali te dni v tem listu. Minister za vnanje stvari je odgovarjal, da je — glasom dobljenih informacij — policija ukazala odstraniti italijansko zastavo radi tega, ker podjetnik Giberti ni prašal prej pristojne oblasti dovoljenja za razobeženje te zastave in ker se v Avstriji brez dovoljenja oblasti ne smejo razobešati zastave drugih držav. Socci ni bil s tem odgovorom zadovoljen in je rekel, da bi se bila morala italijanska vlada radi tega čina pritožiti pri avstrijski vladi.

Mi bi pa italijanskim vročekrvnežem svetovali ts-le: Ako imate res tako srčno željo, da bi italijanska zastava plapolala v Trstu, pa pridite si jo — sami razobesit!

Politika in gospodarstvo. Grof Goluchowski menda ne bo imel sreče se svojim naukom: da so politične zveze povsem nezavisne od gospodarskih odnošajev. Celó v vrstah najvernejših in najudanejih se je začelo nekaj gibati kakor duh upornosti... Oficijelna poljska politika na Dunaju in opozicija proti vnanji politiki države: to sta bila vsikdar

skim, kjer je nastanjen sedaj njegov polk, mu ne ugaja posebno. Nu, da mu le Bog da preživeti še tretje leto!»

«To je lepo. Kadar mu boste pisali, sporočite mu naš pozdrav.»

«Sporočim mu.»

«A kaj je sicer novega? Ali ste bili nemara na žegnanju v Tinici?»

«Ne, prihajam iz Vrbe.»

«Kaj je tam?»

«Nesel sem tjakaj neki papir kočarju Rihu. Bilo je to sicer zapečateno z desetimi pečati, toda, ako pogledam na to le, že vem kaj to pomenja. Takšne depeše pozna naš človek celo po noči.»

«Kakšne pa?»

«I nu, bil je to sodniški razglas dražbe na njegovo koč. Jaz pravim, da je to nesreča, ako hoče človek brez dela obogateti, brez dela igrati vlogo gospoda. Riha ni kvartavec, on ne pije, ne kadi, za to pa skoro ves svoj pridelek znoši v lounsko in libohoviško loterijo. Tudi našemu Zameckemu že slabo prede. Star sem, toda vem, da še učakam, da mu ponesem takšen papir na dom, dasi bi se kaj rad izognil temu.»

«Zamecki gre že navzdol?»

«Pa še kako.»

«Tako veliko kmetijo ima!»

«Za njegove stroške bi ne zadoševalo deset takšnih kmetij.»

(Pride še.)

antipoda. Na kaj takega nikdo niti mislil ni. In vendar, vendar. Že grof Dzeduszycki je v proračunskem odseku avstrijske delegacije izgovoril besede, ki so simptomatične. Gosp. grof sicer ni govoril direktno proti zvezi z Nemčijo, ali izražal je nezadovoljnost, ki vlada v poljskih vrstah proti Nemčiji. Ali v poljskem »kolu« so imeli baje v minole tednu viharne prizore. Izganjanja slovenskih delavcev iz Nemčije izvira seveda iz brutalnega narodnega šovinizma Nemcev. Gospod grof Goluchowski pa prisega seveda, da to nima nič opraviti s politikom. Ali vsakako je to tudi eminentno gospodarsko vprašanje. In morda ravno zato so Poljaki tako razjarjeni. Grof Doboszynski je povdarjal, da so dogodki, kakor je izganjanje delavcev, morajo ubiti simpatije do trozveze in je celo razpravljaval koščljivo vprašanje, da-li bodo vojaki poljske narodnosti sploh še hoteli bojevati se z Nemei rama ob rami? Tu ima, gospod, grof takoj jako jednostaven in vendar zgovoren vzgled, kako nedopustno je zahtevanje, da bi vsprejemali politične zveze brez vsacega ozira na gospodarske koristi!

Poljski dijaki. Kongres poljskih dijakov v Lvovu dne 25. t. m. je sklenil prirediti akcijo na korist poljskim dijakom na Pruskem in v Rusiji.

Volitve na Španjskem. Ministerstvo Sagasta je na volitvah sicer zmagoval, ali opozicija v novi zbornici bo tako močna, da bo ministerstvu lahko preprečala izvajanje programa. Posebno konservativna stranka je tako močna, da bo prav težko mogoče izvesti projektirane preosnove v verskih stvareh, kakor revizijo konkordata, reformo kongregacij in drugo.

Barcelona je izvolila vseh pet separatističnih poslancev, kar dokazuje, da se je separatistično gibanje tam močno razvilo.

Govori se tudi o bližajoči se ministerski krizi vsled nesoglasja, ki je nastalo med Sagasto in Meretom.

Tržaške vesti.

Udarec za udarcem! Še se niso posušile solze žalosti, ki jih je točila ugledna rodoljubna rodbina Andrej Pertotova v Barkovljah (pri »rumeni hiši«) za vrlim sinom in bratom Ernestom, preminolem pred dobrimi osmimi dnevi v evetju svojih let, že plaka zopet ista rodbina ob mrtvaškem odru dražestne hčere in sestre Ljudmile, preminole danes zjutraj istotako v evetju mladosti. Uverjeni smo, da vest o tem novem udarcu, ki je doletel rodbino Pertotovo, vzbudi iskreno in najgloblje sočutje v vseh naših krogih.

«Indipendente» o naših odvetnikih. V sobotni številki so bavi «Indipendente» s korakom, ki so ga napravili naši slovenski odvetniki, ko so uveli v svojih uradih nepretržne uradne ure od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Govoril o nepretržnih uradnih urah pravi «Indipendente»: »Ta velika reforma (meščanskega življenja) pomenjala bi v življenju naše pokrajine nič manj nego popolno prerobenje v materialnem, moralnem in zdravstvenem obziru. Popolno ločenje delavnih ur od ur posvečenih drugim eksistenčnim potrebam, nudilo bi nepretržljive ugodnosti». Nadalje dokazuje ta list, da bi ta preuredba, ako bi se splošno uvela, popolnoma preosnovala intimno družinsko in družabno življenje, kateri bi zadobilo veliko prijaznejše lice. Sedaj je družina bolj podobna ljudski kuhinji, kjer se zatekamo samo, da uporabimo v vsej naglici kosilo in večerjo, potem bi se pa človek lahko udobno nekoliko razvedril v svoji družini in bi si lahko primerno uredil čas tudi za družabno življenje. Ko je tako pojasnil in dokazal «Indipendente» ugodnosti nepretržnih delavnih ur izreka potem svoje priznanje slovenskim odvetnikom, da so oni z lepim vzgledom pokazali pot svojim kolegom in drugim interesiranim krogom. Mi pa moramo biti ponosni na to, da ravno naši odvetniki s svojimi vzgledi vzbujajo javno priznanje in pohvalo celo od naših najhujših narodnih nasprotnikov. Čas bi bil pa, da bi nas kmalu tudi širša laška javnost začela priznavati kakor kulturni živelj, s katerim je možno živeti v prijateljskih razmerah in da so neplodni narodni boji le na škodo njim in nam.

Ein Willkommen... je zaklicala naša »Triester Zeitung« den Sängern« in današnji »Triester Tagblatt« prinaša z navdušenjem pisano poročilo o koncertu, o komersu, o vožnji po zalivu in o — frühshoppenu.

Ne da bi hoteli rekrimirati ali oporekati... Saj tudi redaktorji in — njih za-

plečniki nosijo čuteče srece v prsih. In le naravno je, da to, kar srece čuti, sili v pero z elementarno silo, pa naj je to pero pomočeno bodi tudi v posodo — dispozicijskega fonda avstrijskega, v katerega mora baje prispevati tudi kdo drugi, razun proslavljene čete »trefflich geschulter deutscher Sängern«....!

Torej še enkrat: nismo hoteli prigovarjati ali oporekati, ali zabeležiti smo hoteli ta »Willkommen«, da bomo vedeli, česa treba, da se tudi ledeni, resni obraz kakega napolofejoznega lista raztaplja v radosti in postaja celo poetičen.

Tudi navdušenje na kakem »frühshoppenu« meče včasih luč na — politične sisteme. Ali nečesa pogrešamo v poročilu »Tagblatt«. In to bi bil nemški list moral storiti že radi tovarištva in prijateljstva. »Piccolo« bi se gotovo navdušil vznovi za nemške pevce, ako bi čul, da so se tudi piva nasrkali po — laškem programu, da so torej tudi na Frühshoppenu nemški pevci delali globoke poklone — edinemu deželnemu jeziku v Trstu....! Tako — otročje veselje bi bil nemški list že moral privoščiti laškemu kolegu, že radi — starega prijateljstva, ki se pa obnovlja in pomlaja vedno in vedno, kakor je nepremičen — avstrijski zistem v avstrijskem Primorju..... Ali pa morda ne, gospod Carducci?!!

Vredno, da se zabeleži. Nekega dne minolega tedna je bil »Piccolo della Sera« zaplenjen, ker je bil — kakor se nam je poročalo — priobčil neki pozdrav od Giosué Carducci-a njemu (»Piccolu«) in pa »pesniku« Riccardo Pitteriju. Ljudje, ki so čitali tisti pozdrav italijanskega pesnika, so nam pravili, da si je mož dovolil malo korekturo na zemljepisu in na državni pripadnosti našega mesta. No, to nas ne briga dalje. Le dejstvo bi pribili tu, da je »Corriere della Sera« ponatisnil tisti pozdrav. No, tudi to bi ne bil še nič takega, da ni »Corriere« še posebno povdaril in povedal, da ve, da je bil tisti pozdrav zaplenjen. A sedaj prihaja, kar smo hoteli zabeležiti: »Corriere« z zaplenjenim pozdravom je ležal po kavarnah, ne da bi se bila brigali za kaj katera si bodi cenzura.....!

V cerkvi v Rojnu se je večeraj predpoludne pripetil jako neljub dogodek, ki je provzročil mučen utis med občinstvom. Mašo ob 9. uri, ki je namenjena slovenskim župljanom, je daroval duhovnik Della Bastiano, ki je došel v Trst — iz Italije. Ko je po dovršeni sv. maši hotel vzeti z nad tabarnakelna Najsvetejše, vnel se mu je veneč, ovit okoli monstrance, na kar je duhovnik izpustil isto, da je padla na oltar. Prihitel je cerkovnik, ki je monstranco hitro odnesel v zakristijo.

Loyalnost gospoda Dragotina Lončarja iz Prage. Gospod Dragotin Lončar v Pragi, ki se svojega visokega sodnega stola dolgi pošilja svoje uničevalne sodbe nad vse slovensko razumnost brez izjeme in ne vidi na vsej slovenski zemlji nobenega poštenega umnega in razsodnega politika več razun — sebe in svojih zamišljenikov, ta gospod Dragotin Lončar je v zadnjem »Rdečem Praporju« napisal na našo a fresco ta-le ukor:

»Poslal sem Vam bil 15. t. m. »Poslano«, kjer sem odgovarjal tov. M. G. na njegovo pojasnilo v Vašem listu z dne 11. t. m. pod naslovom »Naš internacionalizem«, toda Vi mi odgovor niste hoteli priobčiti. Mislite-li s tem, da resnico zakrijete ali da nas prisilite k molku? Povem Vam, da ste na napačni poti.«

Potem sledi ono pojasnilo gospoda Dragotina Lončarja, katero da mi nismo hoteli priobčiti, ker smo se baje zbalili Dragotin Lončarjeve — resnice.

Sedaj pa vas prosimo, cenjeni čitatelji, vzamite v roko »Edinost« od 20. maja, v kateri najdete tisto »poslano« Dragotina Lončarja, katerega — po zatrdilu tega gospoda — nismo hoteli priobčiti!! In če nimate, cenjeni čitatelji, te številke pri roki, pa vzemite številko od zadnje sobote in tam boste videli »Poslano« g. Milana Goriška, ki že odgovarja na »pojasnila« gosp. Dragotina Lončarja, natisnjena v našem listu.

Če je torej g. Gorišek videl in čital »pojasnila« g. Lončarja, mogel in moral bi bil ta poslednji še bolj, ker je gotovo zasledoval, da-li ustrežemo njegovi želji!

Ali pri tem ostaja: »Edinost« zakriva resnico, gospod Dragotin Lončar pa je — lojalen mož!

No, ker smo že pri teh žalostnih pojavih iz vrst naših akademikov v Pragi naj bo zabeleženo tu, da je v istim »Rdečem Pra-

porju« še drug daljši dopis iz Prage, podpisán od akademika Josipa Ferfolje. Za tržaške Slovence, ki vedo iz vsakdanje skušnje, kako »Rdeči Prapor« preganja se svojim strupom vse institucije tržaških Slovencev — in tudi take, ki so kulturnega in gospodarskega pomena —, tržaškim Slovencev, pravimo, govori kar cele knjige dejstvo, da so si gg. Lončar, Ferfolja in somišljeniki ravno »Rdeči prapor« izvolili za glasilo...! To dejstvo samo pojašnjuje slovenski javnosti — vse!!

Laški delavci. S Proseka nam pišejo: Menda so se vsi činitelji zakleli, da hočejo materialno in moralno uničiti našo domače ljudstvo na korist italijanskim podanikom. Naši javni činitelji mislijo, da res nimajo nobenega važnejšega posla, nego skrbeti, da se bo pri nas tujeem — seveda iz Italije — dobro godilo! Pa naj domačin tudi gine v bedi.

Društvo »Aurisa« ima koncesijo od vlade, vlada pa ne daje koncesij kar tako, meni nič tebi nič, temveč izposluje vsi kdar od dotičnih družb, katerim podeljuje koncesije za izvrševanje kake industrije, ki je potrebna vsemu prebivalstvu dotičnega kraja, tudi gotove garancije in ugodnosti za isto prebivalstvo. Ali ne bi mogla torej vlada tudi od družbe »Aurisa« zahtevati, da mora ista jemati na svoja dela same avstrijske državljane?! Ali škoda besed! Saj smejo še podjetniki državnih del — kakor n. pr. razširjenje tržaške luke — jemati na delo laške podanike. Je pač tako, kaj hočemo, dokler smo v Primorju, je čisto naravno, da imamo — primorske razmere. Družba »Aurisa« stavi sedaj, kakor Vam je znano uajbrže, nove velike cevi za razširjenje svojega vodovoda. Da je vzela družba na to delo skoraj same laške podanike, je pač nepotrebno povdarjati, ker se pri nas dandanes sploh ne more drugače pričakovati. Ti laški delavci so bili početkom, ko so prišli k nam mirni in pohlevni.

Po njih lepem običaju, pa so se kmalu čutili tukaj bolj domače, nego smo mi. Vraga, kdo bi se pa ne čutil domačega, ako vidi, da ga družba podpira in brani pred nami, da občina podpira in brani pred nami in da jih državne oblasti podpirajo in branijo pred nami. Res le tako miroljubno ljudstvo kakorjeme naše more mirno prenašati vseto! Ti ljubljenci naših avtomnih in neavtomnih oblastev so se počeli sedaj prav infamno vesti; šopirijo se med nami kakor pavi, zasramujejo domačine in na dnevnem redu je tudi znana »nella patria de Rossetti no se parla che italian«. Ma bravi, blažen, kdor sme in neumen, kdor noče! Zakaj bi se srčki naših oblastev ne zabavali, če tudi nekoliko razposajeno, ko vidijo, da jih vse štiti!! Če bi našemu ljudstvu enkrat zavrela kri, no pa dobro, saj bo trpelo zopet le ono samo! Prepričan sem, da bi nam izvestni krogi tržaški — mnogo rajše zidali ječe, nego šole. Meni se še celo zdi, da so ti mestni krogi še prav zadovoljni, če nas laški podaniki izživljajo! Oh, mi že vemo prav dobro, kako radi nas imajo gospodje na magistratu in njihovi prijatelji, ki so sedaj razkropljeni po mestu, ker se jim je hiša podrla.

Pevsko društvo »Slava« pri sv. Mariji Magdaleni spodnji je imelo minolo nedeljo svoj občni zbor ob lepi udeležbi členov. Zborovanje je pričelo ob 3. uri popoldne z običajnim pozdravom od strani društvenega predsednika. Iz društvene kronike je posneti, da je društvo v minolem letu jako marljivo delovalo, toliko na izletih, kolikor na domačih pevskih zabavah. Istotako je bilo ugodno vsprejeto blagajnikovo poročilo o denarnem stanju društva. V novi odbor so bili izvoljeni gospodje: Anton Miklavc, predsednikom; Anton Nardin, podpredsednikom; Ivan Svetina, tajnikom; Miloš Pahor, blagajnikom; Fran Sukan, Josip Sušel, Dragotin Vekjet, Josip Čok in Josip Bjeker odborniki; Josip Pregare in Vekoslav Kuret, namestnikoma.

Po dovršenem zborovanju se je društvo udeležilo pogreba pokojne Jožefe Pregare, matere dveh zvestih in uglednih udov »Slave« ter je pevalo ganljive žalostinke in s tem izvršilo čin pijetete. Po pogrebu so se člani društva sešli v krčmi gospoda Josipa Miklavca, kjer so priredili lepo pevsko zabavo. Naša lepa pesem je donela in razgrevala srea v narodno navdušenje. Ob tej priliki so se člani »Slave« spominjali tudi naše prekornostne družbe sv. Cirila in Metoda in so nabrali v ta namen svotico 7 kron. Ob pozni uri smo se razšli z isto mislijo v glavi in isto vročo željo v sreu: da bi nam Bog dal srečno uca-

kati prihodnjega občnega zbora, ki bo naznanjal desetletnico obstanka pevskega društva »Slava«!

Nova železniška postaja za sv. Križ. Iz sv. Križa pri Trstu nam poročajo, da se kmalu dogradi poslopje postaje za sv. Križ, katera bo oddaljena kakih 10 minut od vasi in bo vodila tja vozna pot. (Do sedaj so morali Križani hoditi na postajo v oddaljeni Grljan, če tudi jim železnica teče takorekoč pod nosom; do Grljana vodi le ozka steza za pešce, katera je napravljena ob železniški progi.) Nova postaja se otvori brzkone že sredi junija.

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu razpošilja nastopni poziv bratskim pevskim društvom:

Krepko razvijajoče se pevsko društvo »Kolo« v Trstu je po svojem odboru sklenilo nabaviti si društveno zastavo. Da so zastave bile vsikdar simbol ali znak društvene ideje in navdušenosti, nam dokazuje zgodovina. Pevska društva po Slovenskem se večinoma zbirajo pod svoj lastni prapor in »Kolo« noče in ne sme zaostati za drugimi bratskimi društvi.

Pevsko društvo »Kolo«, ki ima svoje korenine v krepkem delavskem stanu ter zajema vedno svoje moči iz istega, potrebuje samo materialne podpore od zavednega občinstva, posebno od prijateljev lepe pesmi in od onih rodoljubov, kateri žele in pričakujejo tudi od »Kola«, da se svojim nastopanjem, se svojo živo agitacijo pripomre, da se bo vedno bolj razširjala in utemeljevala naša sveta narodna zavest — v delavskih krogih in posebno med tržaško mladino.

Naznanjamo vsem, da društvena zastava je že v delu. Razvijte iste se bo vršilo na slovesen način meseca julija tega leta. Dan in program se objavi o svojem času.

V svesti si, da Vaše društvo sočutstvuje z društvom »Kolom« in njega namenom, smemo potrkati na Vašo znano darežljivost in požrtvovalnost.

Vsaki, tudi najmanjši dar se sprejme in objavi z zahvalo.

Darove sprejema gosp. Anton Vatovec, trgovec in podpredsednik »Kola« v ulici Torrente št. 26.

Mal izlet v Herpelje — in še kaj. Pišejo nam: Na binkoštno nedeljo popoldne je priredil oddelek »Kola« izlet v Herpelje. Na kolodvoru državne železnice je pisec teh vrstie vprašal vozniki list za III. razred. Uradnik mu je pa naštel kar tri take listke! Skušal sem uradniku dopovedati, kaj in koliko listkov da želim, toda zastoj je bil moj trud — uradnik ni znal slovenski, jaz pa ne poznam drugih jezikov (kadar kupujem z denarjem v roki!). K sreči je bil pri rokah neki gospod, ki govori, zraven slovenskega tudi »tajč«, drugače bi bilo treba plačati tri vozne listke za eno osebo, ali pa ostati — doma! To je državna železnica! Prišedši v Herpelje smo se lepo zabavali s petjem in godbo. Za petje je skrbel gori omenjeni oddelek »Kola«, ki je zapel več možkih in par mešanih zborov.

Za godbo so pa skrbeli harmonikar in takozvane (in samo v Trstu poznane) »nebeške orglee«. V Herpeljah je deževalo vse popoldne. Na večer pa, okolo 8^{1/2} ure, ko smo se spravljali proti kolodvoru, se je vsul tak naliv, da smo bili v trenutku v vodi! (V Trstu je bilo vse popoldne suho. Op. stavčeva.)

Prišedši na kolodvor, smo izvedeli, da ima vlak »samo« eno uro zamude! Ni nam preostajalo drugega nego popiti čašo piva ter se zmočiti — ker smo bili od zunaj že mokri — še od znotraj! Poklicali smo natakarkja, toda tudi, ta je znal samo — »tajč«! Poklicali smo drugega — z istim vspehom! Kakor v v Trstu, tako nas je tudi tu na Krasu v Herpeljah — rešil neki gospod, ki je znal »tajč« pohrusten«! V Herpeljah je tudi državna železnica!!

Kaj vse prodajajo! Pišejo nam: Prijatelj mi je svoječasno prinesel sv. Gore sveto podobico z napisom na prvi strani: »Spomin mater bozje sv. Gore«. Na drugi strani pa: »Sveta Marija. Matko Božja! pros za naš hrištnih nini i v 1/2 hodinu smrti našej. Amen. — Rozpomieka na Monte Santo«!!

Ali res ni nikogar, ki bi poučil one, ki brez potrebe pačijo naš jezik?!

Teško ranil svojo ženo. Sinoči ob 11. uri sta se v ulici Molin a vento pred hišo št. 20, v kateri stanujeta, prepirala 36-letni voznik Ivan Gregorič in njegova 30-letna žena Marija. Preprič je došel slednjič tako daleč, da Gregorič ni hotel več iti na svoje

stanovanje in rekel, da pojde raje spat v gozd, nego domov. Žena ga je zadrževala in pregovarjala, naj gre z njo, ali zastoj. Kar nankrat je žena bolešno vzkliknila in začela upiti na pomoč. Mož se je potem zgubil v noči. Kmalu so prihiteli ljudje, katerim je žena povedala, da je ranjena, in so jo odnesli na nje stanovanje. Zdravnik, ki so ga pozvali med tem, je konstatiral, da ima žena precej težko rano v trebuhu, katera utegne postati nevarna. Ranjenko je dal prenesti v bolnišnico. Redarji so šli takoj iskat moža, katera so našli na stanovanju njegovega brata. Zaplenili so mu nožič in ga odveli v zapor.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 29. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v sv. Križu št. 52, krava; v ulici S. Spiridione št. 1, hišna oprava in klobuki; v ulici Porta št. 981. in v Škorklji št. 203, hišna oprava; hiša Butti št. 240, mesarska oprema; v ulici Cecilia št. 4, bicikl; v ulici Cologna št. 9, hišna oprava; v ulici Bellosguardo št. 5. in v ulici Aequedotto št. 27, hišna oprava, konji, prešiči in zdravilne rastline.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 20.6, ob 2. uri popoldne 25.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.1. — Danes plima ob 3.29 predp. in ob 4.16 pop.; oseka ob 5.19 predpoludne in ob 11.19 popoldne.

Pevsko društvo »Slava« priredi svojo vsakoletno veselico dne 7. julija 1901. Program veselice priobčimo pravočasno.

Vesti iz ostale Primorske.

× Pretep v Borštu. Predsineči okoli 11. uri je v neki krčmi v Borštu navstal prepir med 21-letnim Josipom Petarom in nekim drugim vaščanom. Prepir se je kmalu spremenil v pretep, ki se je zaključil s tem, da se je Petar ranjen zgrudil na tla. Ranilec je pobegnil. Ranjenca so prenesli v njegovo stanovanje, kjer so ga obvezali. Včeraj zjutraj so Petarosa sprejeli v tukajšnje bolnišnico.

× Predavanje o vinogradstvu. Iz Marezig na Pomjansčini nam pišejo dne 22. maja:

Dne 21. t. m. je predaval v Marezigah učitelj za vinarstvo na namestništvu, gospod Anton Štrekelj. Zbralo se je v Marezigah lepo število posestnikov iz vse občine. Osobito mladina je bila častno zastopana, kar je v dokaz, da si mladina želi dobrih nauk, kar nam pa tudi daje nadejo, da se z inteligentno in ukaželjno mladino bližamo boljšim časom. Gospod Štrekelj je govoril o vinogradništvu, o vzgojevanju cepljenih trt, o obdelovanju in oskrbovanju ameriških vinogradov, a slednjic je učil cepljenje na zeleno. Poslušalci so z veliko paznostjo sledili zanimivemu in poučnemu predavanju, a stavili so do gospoda predavatelja tudi marsikaka vprašanja. Nekateri so se pritoževali, da se jim trte, katere so letos dobili od vlade, niso prijele, na kar je eden navzočih posestnikov izjavil, da je on dal trte najpoprej za tri dni v mrzlo vodo in jih je potem sadil, na kar so se mu skoro vse prijele. Pokazalo se je sploh iz nekaterih vprašanj, da ima ljudstvo mnogokrat škodo, ker ne zna pravilno obdelovati svojih vinogradov. In nauki gospoda Štrekelja bodo rodili gotovo obilen sad, ker se bo odslej naprej marsikdo ravnal po njih in bo dobival polagoma tudi posnemovalcev.

Zato pa si štejemo v dolžnost, da izrečemo gospodu Štrekelju na tem mestu najtoplejše zahvalo za njegove lepe nauke. Slavna vlada pa si gotovo pridobi le hvaležnost tega zanemarjenega ljudstva, ako bo skušala v bodočnosti s poukom in tudi dejanjem nadomestiti ono, kar je zamudila tekom jednega stoletja!

× Žekane ostane Žekane! S Krasa nam pišejo: Hvala Vam, da ste okrecali »Independentija«, ki je žalil nas Kraševce, opisuje nas kakor nevedne, zlobne in nehvaležne ljudi, ker ne dopuščamo, da bi kdo na naši zemlji insultiral našo narodnost in kvaril narodni značaj naših krajev. Mi smo gostoljubni tako, da moremo biti v izgled ravno Italijanom. Na stotine in stotine laških meščanov uživa to gostoljubnost vsako nedeljo in praznik in prihajajo radi zopet in zopet. To bi bilo znamenje, da nismo tako slabi ljudje. Mi spoštujemo vsakogar, ali to jedno pa menda že smemo zahtevati tudi mi, da a

tudi tujec, ki je prišel uživati našo gostoljubnost ima spoštovanje do nas. Je-li morda kje kaka dežela, ki bi bila tako odvisna od dobrot, ki jih jej donajajo tujei, kakorje odvisna baš Italija! Kaj bi bila njihova »la capitale« ako ne bi prihajala na tisoče in tisoče tujcev?! No, jaz bi hotel videti, kaj bi počeli laški vrčekrvneži s tujcem, ki bi žalil njihov narodni čut!!

Mi poznamo tu le goro Žekane; Monte Lenaro — tega ne poznajo pri nas ni mladi ni stari. Svet okolo Žekane je slovenski svet, in rod, ki biva na tem svetu, je slovenski! Tako je bilo od davnih časov, tako je danes in tako ostane. O da, bilo je časov narodne otropelosti, bilo je časov sramote in ponižanja, ko ste rod naš tiščali v svojem jarmu, ko ste mu pošiljali zgolj laške in nemške spise, ko je bil naš jezik izključen iz javnosti in prognan v borne kočje; bilo je časa, ko ste našim krajem slobodno pritiskali laški videz! Ali ti časi so minoli, in mi hočemo skrbeti za krepak odpor proti vsem naporom za povrnitev taeih žalostnih časov. Ali to ne zato, ker smo bedaki in neuljudni! Nikdar ne bomo kršili zakonov gostoljubja, vsikdar bomo spoštovali tujca, pa bodi kdor hoče in pridi od kjer koli! Pač pa bomo zahtevali od njega, naj spoštuje nas in naj ne stori ničesar, kar bi moglo žaliti naš ponos in našo narodno zavest! To naj si zapomnijo naši sodeželani laške narodnosti, po tem naj se ravnajo in mir bo v deželi! Če pa menijo, da smo jim mi sodeželani druge ali še celó tretje kvalitete, tedaj se motijo zelo in bodo videli o vsaki priliki, da se je naš rod vzdramil....

Vesti iz Kranjske.

Tovorni vlak skočils tira. V nedeljo ob 3. uri zjutraj je med Logatecem in Borovnico skočil s tira tovorni vlak južne železnice, ki je vozil proti Ljubljani. Materijalna škoda je zelo velika, ali po sreči se od osovja nihče ni poškodoval. Nesreča se je dogodila tako-le: Vlak je bil sestavljen iz stroja, tenderja, voza za potujoče osebe in 20 tovornih vozov. Na neki točki med Borovnico in Logatecem, kjer se železniška proga nekoliko vzdiguje, odtrgalo se je zadnjih 16 vozov od prednjih in je ta drugi del vlaka nekoliko zaostal za prvim, a je kljub temu vsled vstrajnosti premagal mal treg in došel do točke, kjer gre proga precej strmo navzdol. Tu su začeli slednji vagoni vedno hitreje teči, dokier niso zadeli ob prvi del vlaka in se tako večinoma zmečkali in nakoščili jeden na drugega. Osebe vlaka je takoj postavilo na železniško progo, pred in za vlakom, potrebna varnostna znamenja za druge vlake ter naznanilo dogodivšo se nesrečo logaški in borovniški postaji. Prišli so kmalu železniški inženjerji in delavci, kateri so tekom dneva omogočili zopet promet na progii.

Razne vesti.

Nekdo, katerega nočejo — zapreti. Iz Pariza poročajo, da se je tjakaj povrnil znani rojalist grof de Lur-Saluces, ki je bil izgnan iz Francije kakor državni zločinec. Grof de Lur-Saluces da je prišel namenoma v Pariz, da bi ga prijeli in postavili pred senat (zgor-njo zbornico) kakor državno sodišče. Sedanji ministerski predsednik pa meni, da je bolje, ako ne zapre tega sovražnika republike in ga lepo pušča na slobodi. Grof da se silno jezi na tako ničvredno vlado, ki niti državnih zločincev noče zapirati. Parižani pa se — smejejo.

30.000 kron znaša glavni dobitek srečkanja »Concordia«. Opozarjamo naše cenjeaje čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklieno dne 25. junija 1901.

Brzobjavna poročila.

Delegacije. DUNAJ 28. (B.) Proračunski odsek avstrijske delegacije se je danes predpoludne sešel na posvetovanje o ordinariju in ekstrordinariju vojske. Baron Walterskirehen je poročal o ordinariju, na kar je delegat dr. Herold (Mladočeh) dobil besedo.

Veliki požar. PETROGRAD 27. (B.) V Sanjsku (gubernija Ufa) je požar uničil 600 hiš, zbok česar je 3000 ljudij ostalo brez strehe.

Dijaški nemiri v Rusiji. PETROGRAD 27. (B.) Ruska telegrafna agentura javlja: V Kutajsu je več dijakov med predstavo v gledališču razgrajalo. Ko so nemirneže po večkratnem brezvspešnem posvarilu odstranili iz dvorane, se je pred gledališčem nabrala večja množica ljudij, ki je

kričala in razsajala. Del množice je udril v bližnji mestni park, kjer so na redarje meteli kamenje. S pomočjo kozakov je bil zopet vspostavljen mir. Kamenje je ranilo 15 kozakov in 13 redarjev. Dva častnika sta bila lahko ranjena.

Ustaja na Kitajskem. PEKING 27. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Poslanikise nadejajo, da bo zadoščalo še nekoliko sestankov, da ne rešijo nekatera ne rešena važna vprašanja, da se dvoru omogoči povratak v Peking. Veliko pomembnost pripisujejo semkaj došlemu ediktu, s katerim se Lihungčangu in Čungu nalaga, naj razprave čim najhitreje privedeta do zaključka, da se dvoru omogoči povrnitev Peking. V tukajšnjih diplomatskih krogih menijo, da dvor nujno želi povrniti se v Peking radi neudobnosti, ki jih provzročata bivanje v Singanfu. Višji kitajski uradniki delajo potrebne priprave za vsprejem cesarja.

Turčija taj.

CARIGRAD 27. (B.) »Agence de Constantinople« povdarja na podlagi informacij, došlih ji od autentične strani, da so vesti, razširjene po različnih inozemskih listih o namišljenih pogostih krvavih spopadih v Rumeliji, kakor tudi o vsakdanjih prepirih med Albanci in krščanskim prebivalstvom v vilajetu Kosovo, neosnovane istotako, kakor vesti o namišljenih krvavih konfliktih med turškim vojaštvom in Albanci v Avlona. Kar se tiče namišljenega aretiranja grškega mitropolita v Prevesi in odvedenja istega v Janino, se ves dogodek omeja na to, da je bil rečeni mitropolit pozvan naj se poda v Janino, ker je bilo njego bivanje v Prevesi v povod neuspešnim dogodkom. Mitropolit je v popolnej slobodi odšel v Janino. Kompetentnim turškim krogom ni nič znano ni o aretiranju rečenega mitropolita, ni o diplomatskih korakih, ki bi bili sledili temu.

Še se nam krči sree žalosti na neizmerni izgubi, ki nas je zadela pred nekoliko dnevi po smrti nepozabnega Ernesta, že moramo zopet javiti sorodnikom in znaneem, da nas je zadel nov in jednako hud udarec. Danes zjutraj je namreč v gospodu zaspala naša preljubljena in nepozabna hči in sestra

Ljudmila

v 25 letu svoje dobe, po daljši in mučni boleznii ter prevedena s sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb bo v sredo, dne 29. t. m. ob 6 uri pop. iz hiše žalosti (Rumena hiša).

Draga rajnica bođi priporočena v spomin in molitev.

BARKOVLE, pri »Rumeni hiši« dne 28. maja 1901.

Rodbina Andrej Pertotova.

Podpisani odvetniki naznanjajo, da bodo imeli od 1. junija t. l. naprej svoje pisarne odprte ob delavnikih od 8 ure zjutraj do 4 pop., ob nedeljah in praznikih pa od 9 predp. do 12 op.

Trst, dné 18. maja 1901.

Dr. Josip Abram, Dr. Gustav Gregorin, Dr. Matej Pretner, Dr. Otokar Rybar.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohlštva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea

ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Gene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Albert Brosch
Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.
Kožuhar in izdelovalec kap
Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.
Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.
Izvršuje poplave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Velika zaloga koles, šivalnih strojev, kakor tudi pripadkov.
Mehanična delavnica, poplave vseh sestavov. Cene niske. Trg S. Caterina št. 2.

V najem se daje stanovanje 4 sobe, 1 kabinet, kuhinja; I. nadstropje, sobe parketirane, plin in voda v hiši, z vrtom vred za 350 glđ. Nova hiša, Via Monte 18.

A. BUCHBINDER
Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.
Zaloga mébljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konkurence.

Podgradska posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom.

Vabilo
na

VII. redni letni občni zbor

Podgradske posojilnice in hranilnice,

registrovane zadruge z neomejenim poroštvom
ki bode

dné 2. junija 1901.

ob 3 1/2 uri popoldne v zadrugi pisarni v Podgradu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starešinstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrjenje letnega računa za 1900.
 4. Določitev odškodnin in daril v smislu § 20. zadrugišnih pravil.
 5. Izvolitev starešinstva, nadzorstva in razsodništva.
 6. Eventuelni predlogi.
- Podgrad, dne 23. maja 1901.

Starešinstvo.

OPAZKA: Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopano v smislu § 49. zadr. prav. zakonito število zadrugišnikov, obdržaval se bode drugi občni zbor z istim dnevnim redom, isti dan ob 4. uri popoldne, kateri sme brez pogoja o sklepati.

Prva slov. zaloga pohlštva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurencija nemogoča, ker je blago iz prve roke.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prost.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvc. za besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvc.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladničarne.

H. Stibel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladničarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navađen kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe karna in sladničarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemata tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohišto.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se topla priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer priporoča za binkošne praznike in birme: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih suknj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (mlodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici in roko v Korniu od gl. 1.50 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Zalogo vsakovrstnega jedilnega olja in kolonijalnega blaga na drobno in na debelo kakor tudi naročbe v okolico in na deželo priporoča udani **Anton Cerne**, v Trstu, ulica Benvenuto št. 2.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki izbori pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

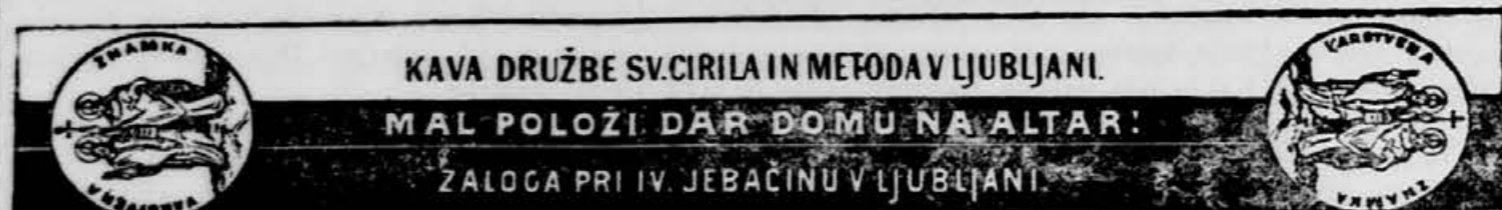
Matelič Ivan v Trstu Piazza Piccola št. 1. si časti naznaniti, da je otvoril prodajnico izgotovljenih oblek za gospode in dečke. Sprejema naročbe po meri, katere izvršuje po najnovejši modi in elegantno. Bogat izbor vzorcev novostnih snovij na upogled. e topla priporoča blagonaklonjenosti slavnega občinstva.

Nova mlekarina pristave v Kočah vdobiva vsak dan sveže mleko, smetano in stolčeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvc., za na dom po 30 nvc. liter. Rebula iz Brd po 32 nvc. liter. Vinski očet po 12 nvc. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nvc. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Obuvala. Podpisani priporoča toplo slav. slovenskemu občinstvu svoji zalogi vsakovrstnega obuvala za gospe, gospode in otroke in posebno za delavski stan, ki se nahajata v ulici Riborgo št. 25. in v Šklednju (Sčedni) št. 188. (na glavni cesti). Tudi sprejemam vsakovrstne naročbe po meri in poprave. Bog in narod! **Peter Rehar**, čevljarški mojster.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednost⁺ zatorej naj se zahteva povsod le :

Cenjene gospodinje
skusite da ta naša
izborna sladna kava
najde pot v vsako
slovensko hišo.

Chief-Office : 48, Brixton-Road, London, SW.
A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo
je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.
Vdobjiva se v lekarnah.
Po pošti franco 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:
Lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).
Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ivan Semulič
TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST
priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici
kakor tudi po deželi, svojo
bogato zalogo pohištva.
V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Srečkanje neprekljicno
25. junija 1901.
Glavni dobitek v vrednosti 30.000 KRON
priporočajo:
Josip Bolaffio, Mandl & C.o., Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan.

Pozor „Secession“.

Kuhinjska posoda od sivega jemaliranega železa, prekaša vse druge enake izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter je zelo po ceni in brez konkurence. Zaloga popolne kuhinjske opreme. Novost te vrste je patentovani stroj za kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam od sebe, ne da bi bilo ga treba nadzorovati. Izključno prodajo ima
Anton Amadeo
zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin
TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva
Rudolf Exner
Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.
Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.
Sprejemanje posameznih kovčkov, za bojev, košev itd. za inmagaciniranje.
Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Cene zmerne.

Gostilna

Dominik Ravalico
TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.
Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran, Istrsko, Opolo, Vis, najfinejša vina v buteljkah, pivo prvega reda.
Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.
Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo, tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno postrežbo.

Po neverjetno nizki ceni 315 komadov za samo 1 gl. 85 kr.

Ena elegantna ura s triletnim jamstvom in pozlačeno verižico; 1 krasen ustnik za smodke iz jantarja, 1 krasna kravatna špila sè simili briljantom, 1 jako krasen prstan z imit. biseri za gospe ali dame, 1 krasna garnitura gumbov za manšete, ovrtnik in srajco s patentovano zaporko, 4 žepne rute iz pristnega platna, 1 krasna žepna pisalna oprava iz niklja z angležkim mehanizmom, 1 krasno toaletno zrcalo z etvijem in glavnikom, 1 krasna parizka broša za dame, najnovejše mode, 1 fino vezana beležnica, 20 komadov za dodisovalne potrebe, 72 angležkih peres in še 200 drugih različnih predmetov, ki so v hiši neobhodno potrebni. Vse te predmete pošilje po poštnem povzetju.
Izvozna trrdka H. Spingarn
Krakovo. — Poštno predalo 2/4.
Kdor naroči 2 zavitka sprejme povrhu v dar lep nožič z dvema rezili. Kar ne ugaja, denar nazaj.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov

bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT
Zaloga :

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
Ustanovljena 1832.
Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete : pisalna in kopirna črnila nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“, Kovinska čistilno zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)
Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.	
V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bieltz, Gablonz, Gradec Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnohrad, brez stroškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1% provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente / Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi

Proti malokrvnosti, za rekonvalescente in v obče za vse šibke osebe kakor tudi blede deklice se priporoča

Ravasinijev železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih potrebnih količin železa in delujočih prvin kinina.

Vdobjiva se samo v
LEKARNI RAVASINI
v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.
Poštne pošiljatve s povzetjem.

Nova pekarna in sladničarna MATEJ PERITZ

TRST. — Via Giulia 1 A — TRST.
Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinejše sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.